

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Юлияна Крумова Маринова, дм

Медицински факултет, Тракийски университет – Стара Загора

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен 'доктор'
професионално направление *7.1. Медицина*
докторска програма „Социална медицина и организация на здравеопазването и
фармацията“

Автор: *Весела Георгиева Буркерт*

Форма на докторантурата: *самостоятелна подготовка*

Катедра: „Социална медицина и обществено здраве“ –ФОЗ, МУ - Пловдив

Тема: „Проучване значимостта на комуникативните умения в денталната практика“.

Научни ръководители: проф. д-р Мария Стойкова, дм

проф д-р Мария Семерджиева, дм

1. Общо представяне на процедурата и докторанта:

Представеният комплект материали на хартиен и електронен носител е в съответствие с Чл.115 (1) от Процедура за придобиване на ОНС „доктор“ в МУ – Пловдив; Правилник на МУ-Пловдив и **включва всички изискуеми документи**, включени в модела на становището. Документацията по процедурата е пълна, точна и изрядно подредена.

Представеният за оценяване дисертационен труд е написан на 240 страници, онагледен е с 24 таблици и 46 фигури. Съдържа 6 приложения. Библиографията включва 267 литературни източника, от които 22 (8.2%) на кирилица и 245 (91.8%) на латиница.

Във връзка с дисертационния труд Весела Георгиева Буркерт е приложила: - **5 публикации**: 4 пълнотекстови публикации, една от които под печат (*Folia Medica*); 2 статии са на английски език в чуждестранни научни периодични издания (*Stoma Edu J; Sch J Psychol & Behav Sci*); една статия е на български език в българско научно периодично издание (*Здравна политика и мениджмънт*); едно публикувано резюме на английски език (*Folia Medica*); както и едно участие с е-постер на научен форум.

Представяне на докторанта:

Весела Георгиева Буркерт е родена през 1982 г. Завършва английска езикова гимназия с пълно отличие. Дипломира се като магистър по дентална медицина от Университет Кьолн, Германия през 2009 г. От 2010 г. и до момента е дентален лекар в амбулатория за индивидуална практика: последователно: Zahnmedizin Siegburg, Siegburg (2010 – 2016 г.); Stephanie Cabot, Bonn (2017 – 2019 г.); Dr. Jens Bormann, Bonn (2019 – 2020 г.); Stephanie Cabot, Bonn (2020 г. и понастоящем). В системата на следдипломното обучение има придобита специалност „Пародонтология“ от 2012 г. Сертифицирана е в 3D диагностика на устна кухина от 2018 г.

Весела Буркерт владее следните чужди езици: немски език (ниво C2), английски език (ниво C1), руски език (ниво A1).

2. Актуалност на тематиката

Разработеният в дисертационния труд проблем е актуален в научно и научно-приложно отношение. Тази актуалност е аргументирана от докторанта с вещина и дълбоко разбиране.

3. Познаване на проблема

Литературният обзор обхваща 54 страници от дисертационния труд и е представен в 9 основни части, фокусиращи върху: ✓определение за комуникация; ✓видове комуникация; ✓фактори, които влияят на комуникацията; ✓модели на поведение; ✓начини и средства за преподаване на комуникативни умения, източници на информация; ✓значение на комуникацията за денталната практика; ✓мнение на дентални лекари и студенти за значимостта на комуникацията в денталната практика; ✓мнение на пациенти за значимостта на комуникацията в денталната практика; ✓модели за водене на разговор в денталната практика. Обзорът завършва с обобщаващи изводи (4 извода) и заключение. Използваните литературни източници (267, от които 22 на кирилица и 245 на латиница), са достатъчни като брой, представляват научни публикации на български и предимно чуждестранни изследователи и значими национални и международни документи, цитирани добросъвестно. Обзорът е написан на ясен и достъпен език и отразява задълбочено познание на обсъжданите проблеми и умело боравене с научната терминология. От начина на представяне на литературния обзор е видно задълбоченото познаване на обсъжданите проблеми и умение на автора аналитично да представя богата научна информация и да аргументира изключителната актуалност и значимост на темата на дисертацията, както и подхода на научното изследване.

4. Методика на изследването: Цел, задачи, материали и методи: представени са в дисертационния труд на 7 страници (Глава II и Глава III: стр. 62 до стр. 68).

Целта е дефинирана точно и ясно: „да се проучи значимостта на комуникацията за добрата дентална практика“. **Задачите** са формулирани в 5 пункта, кореспондират с

изследователската цел и допринасят за нейното постигане. **Методологията** на проучването е представена последователно с ясно, правилно и точно определяне на: ✓ обект на наблюдение, ✓ технически и логически единици на наблюдение, ✓ признаци на наблюдение – факториални и резултативни; ✓ място, време и органи на проучването. Използваните изследователски методи са представени от Весела Буркерт подробно и точно. Първичната социологическа информация е събрана чрез **пряка индивидуална анкета**. Използвани са **четири въпросника**, приложени към дисертационния труд (приложения №№1-4). Същите са описани добросъвестно от докторанта: **1.** въпросник за изследване мнението на дентални лекари, съдържащ 26 въпроса в 4 панела; **2.** въпросник за изследване мнението на студенти по дентална медицина, съдържащ 18 въпроса в 5 панела; **3.** Communication Skills Attitude Scale (CSAS) – стандартизиран въпросник от две части с по 13 твърдения, съответно позитивно и негативно заредени (български превод на немския въпросник, адаптиран за студенти по дентална медицина); **4.** въпросник за оценка мнението на пациенти, съдържащ 13 въпроса в три панела. Първите два въпросника за дентални лекари и студенти представляват адаптирани варианти на въпросници от аналогично изследване, проведено в Германия и са използвани в проучването с разрешението на проф. д-р Йорн фон Витерсхайм (приложено към дисертацията: Приложение № 5). Това дава възможност в хода на обсъждането на резултатите да се направи съпоставка между собствените резултати и тези от немското проучване. Избраната методика на изследване позволява да се постигне поставената цел чрез получаване на адекватен отговор на задачите, решавани в дисертационния труд. Използваните **статистически методи** са адекватни и описани подробно.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Резултатите и тяхната дискусия са представени последователно, съответно в (Глава IV и Глава V от дисертационния труд, представени на 117 страници, представляващи половината от общия обем на дисертацията (48%). Резултатите са представени в шест раздела: 1. проучване мнението на денталните лекари за комуникацията в денталната практика в 7 подраздела; 2. проучване мнението на студентите по дентална медицина в 9 подраздела; 3. оценка мнението на студентите за изучаване на комуникативни умения с Communication Skills Attitude Scale (CSAS); 4. съпоставка на мнението на дентални лекари и студенти по дентална медицина в 4 подраздела; 5. проучване мнението на пациенти за комуникацията в денталната практика в 4 подраздела; 6. съпоставка мнението на дентални лекари и пациенти. Същите са прецизно подредени, онагледени и кореспондират с поставените задачи в дисертационния труд.

Всеки един от разделите е изключително добре структуриран, резултатите са представени задълбочено, обсъдени и обобщени. Изложението на резултатите и тяхното обсъждане отразяват уменията на Весела Буркерт да борави с данните от научното изследване, да прилага подходящите методи за анализ и да интерпретира задълбочено. Тази част от

дисертационния труд заслужава особено внимание и висока оценка със своето адекватно структуриране, логическа обвързаност и последователност.

Изводите са сведени до 10, умело формулирани и пряко свързани с изследователската цел и задачи.

Приносите от дисертационния труд са представени такива с **методологичен, теоретичен и приложен характер**: направено е задълбочено изследване на нагласите за комуникация в денталната практика при студенти по дентална медицина в България; установени са връзките между фактори на комуникацията и ефективността на комуникативния процес; представени са препоръки за промени в учебния план на специалност „Дентална медицина“ с цел задълбочаване, разширяване и практическа ориентация на обучението по комуникативни умения; създаден е оригинален модел за провеждане на разговор в денталната практика, както и наръчник с основните понятия в комуникацията и отделните стъпки на разговора в подкрепа на изграждане на дългосрочност и доверие във взаимоотношението лекар - пациент в денталната практика. **Препоръките** са дефинирани в 4 направления, свързани с университетското обучение по комуникативни умения за студентите по дентална медицина, с прилагането на повече интерактивни методи в това преподаване; към включването на такова обучение в системата на продължаващото образование.

6. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Във връзка с дисертационния труд Весела Георгиева Буркерт е приложила: - **5 публикации**: 4 пълнотекстови публикации, една от които под печат (*Folia Medica*); 2 статии са на английски език в чуждестранни научни периодични издания (*Stoma Edu J; Sch J Psychol & Behav Sci*); една статия е на български език в българско научно периодично издание (*Здравна политика и мениджмънт*); едно публикувано резюме на английски език (*Folia Medica*); както и едно участие с е-постер на научен форум и и съдържат резултати от дисертацията. На всички публикации Весела Буркерт е водещ автор, което потвърждава нейния личен принос.

7. Автореферат

Авторефератът е направен според изискванията. Написан е на 50 страници и отразява основните резултати, постигнати в дисертацията.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд **съдържа научно-теоретични, методологични и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката** и отговарят на **всички изисквания** на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника на МУ - Пловдив. Представените материали и дисертационни резултати **напълно съответстват** на специфичните изисквания, приети във връзка с Правилника на МУ – Пловдив за приложение на ЗРАСРБ.

Дисертационният труд показва, че докторанта д-р Весела Георгиева Буркерт **притежава** задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията, като **демонстрира** качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради гореизложеното, убедено давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и **предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен 'доктор'** на д-р Весела Георгиева Буркерт в докторска програма по **Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията.**

10.09. 2020 г.

Изготвил становището:

Проф. д-р Юлияна Кр. Маринова, дм

